

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ve znění Nařízení Komise (EU) č. 453/2010		Strana: 1 z 6
Název výrobku:	LUXON KRYSTALICKÁ SODA	
Datum vydání: 17.11.1999	Datum revize: 8.7.2004, 27.9.2007, 24.10.2008, 1.11.2010, 16.11.2011, 2.5.2014	Revize č.: 6

1. Identifikace látky / směsi a společnosti / podniku

- 1.1 Identifikátor výrobku:** **LUXON KRYSTALICKÁ SODA**
Číslo CAS: 6132-02-1
Číslo ES (EINECS): 207-838-8
Registrační číslo REACH: bude doplněno po registraci dle Nařízení EP a Rady (ES) č. 1907/2006
Další názvy látky: Uhlíčitan sodný dekahydrát.
- 1.2 Určená použití látky:** Změkčování vody, namáčení silně znečištěných oděvů, odmašťování.
- 1.3 Identifikace výrobce:** **TATRACHEMA, výrobné družstvo Trnava**
Místo podnikání nebo sídlo: Bulharská 40, 917 02 Trnava, Slovenská republika
Identifikační číslo: 31434193
Telefon/fax: +421 335 901 111
E-mail: technicky@tatrachema.sk
WWW stránky: www.tatrachema.com
- 1.4 Identifikace distributora:** **TATRACHEMA CZ spol. s r.o. Hodonín**
Místo podnikání nebo sídlo: Brněnská 48/3883, 695 01 Hodonín
Identifikační číslo: 60733713
Telefon: +420 518 624 518
Fax: +420 518 624 521
E-mail: tatrachema@tatrachema.cz
WWW stránky: www.tatrachema.cz
Kontakt na zpracovatele bezpečnostního listu: +420 518 624 518, tatrachema@tatrachema.cz
- 1.5 Telefonní číslo pro naléhavé situace:** Toxikologické informační středisko, Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2
tel. (24 h/den): 224 915 402, 224 914 575, 224 919 293

2. Identifikace nebezpečnosti

2.1 Klasifikace látky:

podle Nařízení EP a Rady (ES) č. 1272/2008:

Dráždivý pro oči a kůži kat. 2; H315 Dráždí kůži
H319 Způsobuje vážné podráždění očí

podle směrnice Rady 67/548/EHS:

Dráždivý; R 36/38 Dráždí oči a kůži

Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka při používání látky: Výrobek silně dráždí oči, při dlouhodobém styku s kůží může způsobit podráždění kůže.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání látky: Výrobek je závadnou látkou pro vodní prostředí, změnou pH vody může vyvolat nepříznivé účinky na vodní organismy.

2.2 Prvky označení na obalu:

Identifikátor výrobku: LUXON KRYSTALICKÁ SODA

Složení: uhličitán sodný dekahydrát, ES 207-838-8.

Výstražný symbol: GHS07 + signální slovo Varování

Varování

Standardní věty o nebezpečnosti:

H315 Dráždí kůži

H319 Způsobuje vážné podráždění očí.

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ve znění Nařízení Komise (EU) č. 453/2010		Strana: 2 z 6
Název výrobku:	LUXON KRYSTALICKÁ SODA	
Datum vydání: 17.11.1999	Datum revize: 8.7.2004, 27.9.2007, 24.10.2008, 1.11.2010, 16.11.2011, 2.5.2014	Revize č.: 6

Pokyny pro bezpečné zacházení:

P102 Uchovávejte mimo dosah dětí.

P264 Po manipulaci důkladně omyjte ruce vodou a mýdlem.

P280 Používejte gumové ochranné rukavice, uzavřené ochranné brýle nebo obličejový štít.

P301 + P330 + P331 PŘI POŽITÍ: Vypláchněte ústa. Nevyvolávejte zvracení.

P304 + P340 PŘI VDECHNUTÍ: Přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.

P305 + P351 + P338 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně oplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.

P337 + P313 Přetrvává-li podráždění očí: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.

P302 + P352 PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím mýdla a vody.

P332 + P313 Při podráždění kůže: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.

2.3 Další nebezpečnost: Látka není uvedena v příloze XIV nařízení REACH (SVHC).

Možné nesprávné použití: Nepoužívejte společně s kyselými látkami. Nevystavujte se účinkům látky.

3. Složení / informace o složkách

3.1 Chemická charakteristika: Uhličitan sodný dekahydrát. Chemický vzorec: Na₂CO₃·10H₂O. Molární hmotnost: 286,14 g/mol.

3.2 Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky:

Číslo ES Číslo CAS Registrační číslo dle ES č. 1907/2006	Chemický název látky	Obsah [% hm.]	Klasifikace DSD*	R-věty**
			Klasifikace CLP*	H-věty**
207-838-8 6132-02-1 neuvečeno	Uhličitan sodný dekahydrát	< 100	Dráždivý	R 36/38
			Dráždivý pro kůži 2 (Skin Irrit. 2) Vážné podráždění očí 2 (Eye Irrit. 2)	H315 H319

*) DSD = směrnice Rady 67/548/EHS CLP = Nařízení EP a Rady (ES) č. 1272/2008

**) úplné znění R-vět a H-vět je uvedeno v bodě 2.1

4. Pokyny pro první pomoc

4.1 Popis první pomoci: Při výskytu obtíží nebo v případě pochybností vyhledejte lékařskou pomoc. Postiženému nepodávejte nic ústy, pokud je v bezvědomí nebo má-li křeče.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky: Výrobek způsobuje vážné podráždění očí. Při dlouhodobém styku s kůží může způsobit podráždění kůže.

4.3 Pokyny pro okamžitou první pomoc a zvláštní ošetření:

Při nadýchání: Postiženého přeneste na čerstvý vzduch, vypláchněte ústní dutinu a nos vodou. Při přetrvávajících obtížích vyhledejte lékařskou pomoc.

Při styku s kůží: Zasaženou kůži omyjte velkým množstvím vody a mýdlem.

Při zasažení očí: Několik minut opatrně oplachujte vodou, oční víčka držte otevřená. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování po dobu alespoň 15 minut. Vyhledejte lékařskou pomoc.

Při požití: Vypláchněte ústa pitnou vodou a dejte vypít cca 0,5 l vody, nevyvolávejte zvracení. Vyhledejte lékařskou pomoc.

5. Opatření pro hašení požáru

5.1 Vhodná hasiva: Výrobek není hořlavý, hasicí prostředky přizpůsobte prostředí: pěna, prášek, oxid uhličitý, vodní mlha.

5.2 Nevhodná hasiva: Nejsou známa.

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ve znění Nařízení Komise (EU) č. 453/2010		Strana: 3 z 6
Název výrobku:	LUXON KRYSTALICKÁ SODA	
Datum vydání: 17.11.1999	Datum revize: 8.7.2004, 27.9.2007, 24.10.2008, 1.11.2010, 16.11.2011, 2.5.2014	Revize č.: 6

- 5.3 Zvláštní nebezpečí:** Látka může při požáru uvolňovat nebezpečné produkty tepelného rozkladu (CO, CO₂, oxidy sodíku), které mohou při vdechování vážně poškodit zdraví.
- 5.4 Pokyny pro hasiče:** Použijte ochranný oděv a nezávislý dýchací přístroj.
- 5.5 Další údaje:** Uzavřete ohrožený prostor a zabraňte vstupu nepovolaným osobám. Vodu použitou k hašení nevypouštějte do kanalizace. Ohněm zničené věci a kontaminovanou hasicí vodu je nutno odstranit a zneškodnit.

6. Opatření v případě náhodného úniku

- 6.1 Opatření pro ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy:** Používejte osobní ochranné prostředky podle bodu 8.2. Dodržujte základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami, zamezte vyprašování.
- 6.2 Opatření na ochranu životního prostředí:** Zamezte vniknutí látky do půdy, povrchových vod a kanalizace.
- 6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění:** Zabraňte dalšímu úniku látky, rozsypanou látku smetěte a uložte do vhodného uzavíratelného a označeného obalu. Znehodnocenou látku předejte k odstranění podle bodu 13. Zbytky látky spláchněte velkým množstvím vody do kanalizace zakončené čistírnou odpadních vod. Zajistěte sanaci případně kontaminované zeminy. Znečištěné předměty omyjte vodou.
- 6.4 Další údaje:** V případě rozsáhlého úniku uvědomte složky integrovaného záchranného systému.

7. Zacházení a skladování

- 7.1 Opatření pro bezpečné zacházení:** Nepoužívejte společně s kyselými látkami. Dodržujte základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami, používejte osobní ochranné prostředky podle bodu 8.2. Zamezte styku s očima a kůží. Při používání výrobku nejezte, nepijte a nekuřte, po použití si umyjte ruce.
- 7.2 Podmínky pro bezpečné skladování:** Výrobek skladujte v uzavřených obalech při teplotách 2 °C až 5 °C a relativní vlhkosti vzduchu 70 - 80 %. Chraňte před mrazem a přímým slunečním zářením. Skladujte odděleně od potravin, nápojů a krmiv. Neskladujte společně s kyselinami.
- 7.3 Specifické konečné použití:** Změkčování vody, namáčení silně znečištěných oděvů, odmašťování, úprava pH.

8. Omezování expozice / osobní ochranné prostředky

- 8.1 Kontrolní parametry / limitní hodnoty expozice:**
uhličitán sodný (CAS 6132-02-1)
přípustný expoziční limit (PEL): 5 mg/m³
nejvyšší přípustná koncentrace v pracovním prostředí (NPK-P): 10 mg/m³
- 8.2 Omezování expozice:** Dodržujte bezpečnostní zásady pro práci s chemikáliemi. Při používání výrobku nejezte, nepijte a nekuřte. Po použití si umyjte ruce vodou a mýdlem. Viz bod 7.1.
- 8.2.1 Ochrana očí a obličeje:** Ochranné brýle.
- 8.2.2 Ochrana rukou:** Ochranné rukavice pryžové.
- 8.2.3 Ochrana kůže:** Pracovní oděv.
- 8.2.4 Ochrana dýchacích cest:** Při běžné práci není nutná. Při tvorbě prachu zajistěte lokální odsávání a dobré větrání pracoviště, v případě nutnosti použijte respirátor nebo masku s filtrem proti prachu např. typ P2.
- 8.3 Omezování expozice životního prostředí:** Zamezte havarijnímu úniku látky do podzemních nebo povrchových vod a kanalizace.

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

- 9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech:**
Skupenství (při 20 °C): pevná krystalická látka
Barva bezbarvá s přechodem do bílé, až slabě žlutá

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ve znění Nařízení Komise (EU) č. 453/2010		Strana: 4 z 6
Název výrobku:	LUXON KRYSTALICKÁ SODA	
Datum vydání: 17.11.1999	Datum revize: 8.7.2004, 27.9.2007, 24.10.2008, 1.11.2010, 16.11.2011, 2.5.2014	Revize č.: 6

Zápach (vůně):	bez zápachu
Hodnota pH (při 20 °C):	10 - 11,4 (1 % roztok)
Teplota (rozmezí teplot) tání (°C):	32 (rozpuštění v krystalové vodě)
Teplota (rozmezí teplot) varu (°C):	nestanoveno
Bod vzplanutí (°C):	nestanoveno - látka není hořlavá
Hořlavost:	látka není hořlavá
Teplota vznícení (°C):	nestanoveno - látka není hořlavá
Samovznícení:	nestanoveno - látka není hořlavá
Meze výbušnosti:	
dolní mez (% obj.):	nestanoveno
horní mez (% obj.):	nestanoveno
Oxidační vlastnosti:	nestanoveno
Tenze par (při 20 °C):	nestanoveno
Hustota (při 20 °C):	1,46 g.cm ⁻³
Rozpustnost (při 20 °C):	
ve vodě:	214 g/l
v jiných rozpouštědlech:	nestanoveno
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda:	nestanoveno
Viskozita:	nestanoveno - pevná látka

9.2 **Další informace:** Neuvádí se.

10. Stálost a reaktivita

10.1 **Reaktivita:** S kyselinami reaguje bouřlivě za vývoje oxidu uhličitého.

10.2 **Chemická stabilita:** Při dodržování doporučených pokynů pro skladování, manipulaci a používání je látka stálá.

10.3 **Možnost nebezpečných reakcí:** S kyselinami reaguje bouřlivě za vývoje oxidu uhličitého.

10.4 **Podmínky, kterým je třeba zabránit:** Při teplotách nad 32 °C se rozpouští v krystalové vodě.

10.5 **Neslučitelné materiály:** Kyseliny, hliník, kovy alkalických zemin, organické nitrolátky.

10.6 **Nebezpečné produkty rozkladu:** Nejsou známy, při požáru viz bod 5.3.

11. Informace o toxikologických účincích

11.1 **Akutní toxicita:** (uhličitán sodný bezvodý)

LD ₀ , orálně, potkan (mg.kg ⁻¹):	4000 (Merck)
LD ₅₀ , orálně, potkan (mg.kg ⁻¹):	> 5000 (OECD 401)
LD ₅₀ , dermálně, potkan nebo králík (mg.kg ⁻¹):	> 5000 (OECD 402)
LC ₅₀ , inhalačně, potkan, pro aerosoly nebo částice (mg.m ⁻³ , 2 h):	2300 (Merck)

11.2 **Žiravost / dráždivost pro kůži:** Při dlouhodobém styku dráždí kůži.

11.3 **Vážné poškození očí / podráždění očí:** Látka silně dráždí oči.

11.4 **Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže:** Nestanoveno.

11.5 **Mutagenita na zárodečných buňkách:** Nestanoveno.

11.6 **Karcinogenita:** Nestanoveno.

11.7 **Toxicita pro reprodukci:** Nestanoveno.

11.8 **Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice:** Při požití způsobuje silné podráždění ústní dutiny a trávicího traktu.

11.9 **Toxicita pro specifické cílové orgány - opakovaná expozice:** Nestanoveno.

11.10 **Nebezpečnost při vdechnutí:** Vdechnutí způsobuje silné podráždění plic a dýchacích cest.

12. Ekologické informace

12.1 **Toxicita:** (uhličitán sodný bezvodý, zdroj IUCLID)

LC ₅₀ , 96 hod., ryba <i>Lepomis macrochirus</i> (mg.l ⁻¹):	300
--	-----

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ve znění Nařízení Komise (EU) č. 453/2010		Strana: 5 z 6
Název výrobku:	LUXON KRYSTALICKÁ SODA	
Datum vydání: 17.11.1999	Datum revize: 8.7.2004, 27.9.2007, 24.10.2008, 1.11.2010, 16.11.2011, 2.5.2014	Revize č.: 6

EC₅₀, 48 hod., dafnie (mg.l⁻¹): 265
 EC₅₀, 120 hod., řasy (mg.l⁻¹): 242

- 12.2 Persistence a rozložitelnost:** Nestanoveno - anorganická látka. Sodné a karbonátové ionty jsou trvale přítomné v prostředí obsahujícím vodu.
- 12.3 Bioakumulační potenciál:** Bioakumulace je nepravděpodobná.
- 12.4 Mobilita v půdě:** Nestanoveno.
- 12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvT:** Látka není PBT nebo vPvB podle přílohy XIII Nařízení 1907/2008.
- 12.6 Jiné nepříznivé účinky:** Výrobek je závadnou látkou pro vodní prostředí, změnou pH vody může vyvolat nepříznivé účinky na vodní organismy. Zabraňte havarijnímu úniku látky do povrchových a podzemních vod a kanalizace.

13. Pokyny pro odstraňování

- 13.1 Způsoby odstraňování výrobku:** Chemicky odstranit (zneutralizovat) v neutralizační stanici. Předat do sběrného místa nebezpečných odpadů nebo oprávněné osobě.

Navrhovaný název a kód odpadu:

16 05 07 Vyřazené anorganické chemikálie, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky (N)
 20 01 15 Zásady (N)

- 13.2 Způsoby odstraňování obalu:**

Po vyprázdnění a důkladném vypláchnutí plastového obalu vodou:

Navrhovaný název a kód odpadu: 15 01 02 Plastové obaly (O)

Odpad předat do sběrného místa komunálních odpadů nebo oprávněné osobě k využití.

Obaly se zbytky výrobku:

Navrhovaný název a kód odpadu:

15 01 10 Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné (N)

Znečištěné obaly předat do sběrného místa nebezpečných odpadů nebo oprávněné osobě. Odpad lze termicky odstranit ve spalovně nebezpečných odpadů.

- 13.3 Další údaje:** S odpady nakládejte v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb. o odpadech v platném znění a prováděcími předpisy k tomuto zákonu.

14. Informace pro přepravu

Výrobek není nebezpečným zbožím dle mezinárodních přepravních předpisů (ADR/RID, IMDG a IATA).

15. Informace o právních předpisech

- 15.1 Další právní předpisy, které se vztahují na výrobek:**

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ve znění Nařízení Komise (EU) č. 453/2010

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008

Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích

Vyhláška č. 402/2011 Sb. o hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek a chemických směsí a balení a označování nebezpečných chemických směsí

Zákon č. 258/200 Sb. o ochraně veřejného zdraví v platném znění, včetně prováděcích předpisů

Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech, v platném znění

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech v platném znění

Vyhláška MŽP č. 381/2001 Sb., v platném znění

Vyhláška MŽP č. 383/2001 Sb., v platném znění

Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách v platném znění, včetně prováděcích předpisů

Zákon č. 167/2008 Sb. o předcházení ekologické újmy, včetně prováděcích předpisů

- 15.2 Posouzení chemické bezpečnosti:** Nebylo provedeno.

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ve znění Nařízení Komise (EU) č. 453/2010		Strana: 6 z 6
Název výrobku:	LUXON KRYSTALICKÁ SODA	
Datum vydání: 17.11.1999	Datum revize: 8.7.2004, 27.9.2007, 24.10.2008, 1.11.2010, 16.11.2011, 2.5.2014	Revize č.: 6

16. Další informace

16.1 Změny při revizi bezpečnostního listu:

Byly změněny body:

16. doplněn seznam zkratk použitých v textu.

16.2 Použité zkratky

ADR: Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí

IMDG: (International Maritime Dangerous Goods) - podmínky přepravy nebezpečných věcí po moři

IATA: (International Air Transport Association) - Mezinárodní asociace leteckých dopravců

CAS-číslo, název: číslo, název uvedené v seznamu Chemical Abstracts Service CLP: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008

DSD: Směrnice Rady 67/548/EHS

EC₅₀: střední účinná koncentrace látky, která způsobí úhyn nebo imobilizaci 50 % testovacích organismů

EINECS: Evropský seznam existujících obchodovaných chemických látek

ELINCS: Evropský seznam oznámených chemických látek

ES: Evropské společenství

LC₅₀: koncentrace látky, která způsobí úhyn 50 % testovaných jedinců ve zvoleném časovém úseku

LD₅₀: dávka látky podané testovaným jedincům, která způsobí úhyn 50 % testovaných jedinců

NPK-P: nejvyšší přípustná koncentrace v ovzduší pracovišť, krátkodobý limit, platný v ČR

PEL: přípustný expoziční limit, dlouhodobý (8 hod), platný v ČR

PBT: látka perzistentní, bioakumulativní a toxická

REACH: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

RID: Řád pro mezinárodní železniční dopravu nebezpečných věcí

SVHC: látky vzbuzující velmi velké obavy

VOC: těkavé organické látky

vPvB: látka vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní.

16.3 Doporučení:

Proškolte osoby nakládající s výrobkem a seznamte je s obsahem tohoto bezpečnostního listu.

16.4 Zdroj údajů použitý při sestavování listu:

Bezpečnostní list výrobce TATRACHEMA, výrobné družstvo, Bulharská 40, 917 02 Trnava, Slovenská republika, tel. +421 335 901 111. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008. European chemical Substances Information System (ESIS).

16.5 Prohlášení:

Tento bezpečnostní list byl sestaven podle přílohy II Nařízení evropského parlamentu a rady (ES) č. 1907/2006 ve znění Nařízení Komise (EU) č. 453/2010 na základě klasifikace látky podle Nařízení evropského parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008 v platném znění. Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci. Výrobek nesmí být používán k jiným účelům, než ke kterým je určen výrobcem. Výrobce nenes zodpovědnost za případy, kdy byl výrobek nesprávně použit.